

[Niels Hølvæg Petersen]

vanlig sårbar, ustabil og udenrigspolitisk vanskelig.

Vi er bekymrede over den udvikling, der er indledt på dette område, og det radikale venstre vil bekæmpe den udvikling.

Der er bebudet nye forhandlinger i 1979, der skal føre frem til et nyt forsvarsforlig fra 1981, og vi bliver gjort bekendt med, at der i forsvarsministeriet, som der også bør, foregår en langtidsplanlægning for, hvordan dansk forsvar skal se ud i 1980'erne. Det er der sådan set ikke noget at sige til; man kan vel ligefrem sige, det er en embedspligt at forsøge at gøre noget sådant.

Men over for dette har vi i det radikale venstre en frygt, og det er, at disse overvejelser bliver for snævert militære, at der ikke i tilstrækkelig grad inddrages bredere overvejelse om udenrigspolitikken og den udenrigspolitiske udvikling, for til syvende og sidst er det jo dog de udenrigspolitiske vurderinger og forsvarets indplacering i den samlede udenrigspolitik, som må være afgørende.

Vi mener, der er behov for en ajourføring af det arbejde, der blev udført af Seidenfadenudvalget, som blev ført frem, jeg tror til 1971, og som rummer en fortræffelig gennemgang af problemer og problemstillinger i dansk udenrigspolitik og sikkerhedspolitik i denne periode. Disse rapporter er stadig god læsning, stadig godt kildemateriale. Men de standser på et tidspunkt, og derefter er der et hul. Jeg vil derfor opfordre regeringen til, at man går ind i tanken om at videreføre disse overvejelser, også således at der kan være et udenrigspolitisk grundlag for fornyelsen af forsvarsforliget og gennemførelsen af vor forsvarspolitik i 1980'erne.

Vi har den opfattelse, at der fra dansk side gøres for lidt på afrustningssiden, at de fredspolitiske bestræbelser ikke er systematiske nok i Danmark, og at der ikke sættes ressourcer nok ind på det. Der er en række bestræbelser i gang om begrænsning af strategiske konventionelle våben, og der er sikkerhedskonferencen, som jo starter igen i 1980.

Det viser sig, jeg har mere tid, så jeg kan nå i ro og mag, men forhåbentlig da med så meget større vægt, at opfordre regeringen til, at man sætter flere ressourcer ind på det afrustningspolitiske, fredspolitiske arbejde, gør hvad man kan diplomatisk og ved at sætte personel ind for, at Danmark kan hævde sig

i dette arbejde og yde en konstruktiv indsats. Jeg vil ikke sige, man ikke har gjort det og ikke har forsøgt det; min påstand er, at man ikke har gjort det systematisk nok, og at man har ikke sat ressourcer nok af til det.

Honoré (KrF):

Den danske forsvarspolitik er nødvendig-gjort af en militær trussel fra Sovjetunionen som leder af Warszawapagten, en trussel, der retter sig imod Vesteuropa og herunder mod Danmark som en del af dette Vesteuropa.

Denne trussel viser sig gennem størrelsen og arten af Warszawapagten militære opbygning, og her kunne man bl. a. nævne opbygningen af den sovjetiske flåde. Den viser sig også ved de resultatløse forhandlinger om styrkereduktioner i Wien, og endelig kan man stille spørgsmålet, om det ikke er sådan, at militarisme i grunden er en indre nødvendighed for Sovjetunionen bl. a. som et middel til at kontrollere, disciplinere befolkningen, holde sammen på den, ved at foregøgle denne af styret vanrøgtede befolkning, at dets eksistens er truet militært af dets naboer. Det er jo sådan, at Sovjetunionens politik på næsten alle områder har været noget af en fiasko, men at der er nogle punkter, hvor Sovjetunionen har kunnet hævde sig: der er sport, der er rumforskning, der er etableringen af politistaten og endelig det militære område, hvor man jo virkelig har kunnet og stadig kan imponere omverdenen.

Hr. Karl Møllers indlæg var et angreb på ønsket om at forsvare sig imod denne trussel fra Sovjetunionen. Hr. Karl Møller optrådte, synes jeg, i for høj grad som en slags advokat for Warszawapagten synspunkter, herunder altså også for den i Warszawapagten indbyggede trussel imod Danmark og Vesteuropa.

Danmarks forsvar er et led i et samlet forsvar af Vesteuropa, og derfor er omfanget og arten af Danmarks forsvar ikke blot et spørgsmål om nationalt forgodtbefindende, i hvert fald ikke ud fra en etisk vurdering, det må også være et spørgsmål om, hvorvidt vi fra lovgivningsmagts side virkelig ærligt prøver på at leve op til dette samarbejdes krav. Det må også indgå i overvejelserne, når vi skal til at fastlægge en kommende forsvarsordning, når det gamle forsvarsforlig – lad os kalde det det – udløber i 1981.